

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

16. Quæ sit propria voluntas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

controuersia facias, si quisq; omnino tui iuris. Ne optes ad vota tua reseuenire, sed eas velis & optes vt eueniant, & sic in omnibus pacem habes. Præterea de eodem hæc in doctrina 19. referuntur obseruatu dignissima, hisque verbis: Aiebat Abbas Dorotheus eum qui proprii sensus & voluntatis esset, haud vnuquam parere posse, vel utilitatibus proximi adherere. Cumq; simus omnes peccatores, non debere nos semper & in cunctis menti nostre credere: obliquam enim regulam etiam ea qua recta sint inflectere & intorquere. Eum verò qui non contemserit mundi gloriam, & corporis quietem, & iustitia denique opinionem, haud posse vnuquam propriam voluntatem à se remouere, vel liberari ab ira & tristitia, aut proximo quietem asserre. Dicebat de vnaquaque re libenter se consultare cum proximo, & illius sententia suam accommodare, etiamsi contraria & aduersa videretur. Numquam se, quidquid sibi contigisset, voluisse humano sensu discutere, sed cum pro virtute sua fecisset, omnem postmodum euentum commississe Deo. Eum enim qui non habuerit propriam voluntatem, nihil etiam exterius proprium habere, contentum esse quacumque re, & ita numquam propriam voluntatem facere, neque velle res sibi euenire ad vota, sed eas velle vt eueniant. Ista quidem vir ille, in tradendis de perfectione præceptis accuratus: quæ si probè expensa, animoque impressa fuerint, ad quamplurima valere, vimque suam latius fundere deprehendes.

CAPVT XVI.

De cognitione propriae voluntatis.

TOties repetita propriae voluntatis mentione videor audire postulantem, vt quid sit propria voluntas definiatur: sic enim fiet vt neque in obscuro lateat, & luce palam deprehensa facillè vinci valeat. Dicam igitur, non sicut amentem, vt ex eius descriptione futurum credam, vt aperte cum in rem ventum fuerit noscatur, & nota fugiatur: cauta enim est, & subdolè nouit mentiri speciem, virtutisque tam solet induere habitum, vt ipsa etiam honestate honestior appareat, oculòsq; minùs acutum cernentes, ad scititio splendore præstinguat.

Cæterum vt quid sit propria voluntas definiatur, valet Bernardi audire doctrinam, qui aureo illo quem perscripsit de Deo diligendo libello, quibusdam interdum interiectis, sed his verbis & hoc sensu ait, *Vbi proprietatis, ibi singularitatis. Cui de proprio nihil est, totum profectò quod habet Dei est. Lex ergo Dei immaculata, caritas est, qua non quod sibi vtile est querit, sed quod multis. Caritatem autem dico, substantiam illam diuinam, dicente Ioanne, Deus caritas est. Hæc est lex æterna, creatrix & gubernatrix vniuersitatis. Siquidem in pondere, & mensura, & numero per eam facta sunt vniuersa, & nihil sine lege relinquitur. Tunc autem dixerim quemque sibi fecisse suam legem, quando communi & æterna legi propriam prætulit voluntatem. Perversè utique volens suum imitari creatorem, vt sicut ipse sibi lex, suiq; iuris est, ita is quoque seipsum regeret, & legem sibi suam faceret voluntatem,*

1. Ioan. 4.

tem, graue utiq; & importabile iugum super omnes filios Adam, heu inclinans, & incuruans cervices nostras, adeo ut vita nostra inferno appropinquarit. Infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius? quo utique premor, & panè opprimor, ita ut nisi quia Dominus adiuuit me, paulò minùs habitasset in inferno anima mea. Sub hoc onere grauatùs gemitur qui dicebat: Quare me posuisti contrarium tibi, & factus sum mihi met ipsi grauis? ubi dixit, Factus sum mihi met ipsi grauis, ostendit quòd lex ipse sibi esset, nec alius hoc quàm sibi ipse fecisset. Quòd autem loquens Deo pramissit, Posuisti me contrarium tibi; Dei se tamen non effugisse legem indicauit. Hoc quippe ad aeternam iustamq; Dei legem pertinuit, ut qui à Deo noluit suauiter regi, pœnaliter à se ipso regeretur: quisque sponte iugum suauis, & onus leue caritatis abiecit, propriae voluntatis onus importabile portaret inuitus. Miro itaque & iusto modo, lex uelut fugitiuum suum, & posuit sibi contrarium, & retinuit subiectum: dum uidelicet nec iniuria, pro meritis, legem euasit, nec tamen cum Deo in sua luce, in sua gloria remansit, subiectus potestati, submotus felicitati. Domine Deus meus, cur non tollis peccatù meum, & quare non auferis iniquitatem meam? ut abiecta graui sarcina propriae voluntatis, sub leui onere caritatis respirem: nec iam seruili timore coërcear, nec mercenaria cupiditate illiciar, sed agar spiritu tuo, spiritu libertatis, quo aguntur filij tui; qui testimonium reddat spiritui meo, quòd & ego sim vnus ex filiis, dum eadem mihi lex fuerit qua & tibi, & sicut tu es, ita & ipse sim in hoc mundo? Ita piè, more suo Bernardus.

E cuius uerbis id omnino præclarum agnosimus, duo quædam, eorum omnium quæ eueniunt, esse principia, sed inter se quàm maximè pugnantia, adeò ut nulla umquam, vel minima consensione coire possint, voluntatem scilicet diuinam, & voluntatem propriam. Cumque de contrarijs contraria sint asserenda, necessaria rationationis veræ complexione colligemus, ut quando uoluntas diuina omnis boni, perfecti, pulcri, honesti, beati que causa, norma, modus, conseruatio est & perfectio; uoluntas propria ex aduerso, omnis mali, peccati, imperfecti, fœdi, inhonesti, summæque ac aeternæ miseræ sit parens, origo, & fons perennè fluens, siue, ut B.P. Ignatij simili utar, pestilens apostema assiduum putorem, & saniem purulentè euomens. Indeque ut diuinæ uoluntati amor, obsequium, laus & gloria debetur, ita propria uoluntas odium, detestationem, ignominiam & omne uituperium meretur: ut in illa adimplenda omnis perfectio, sic in hac refecanda funditusque tollenda certa securitas; in adimplenda & sequenda, certa est pernicies, & in omne uitiorum genus fœda prolapsio. Iam uerò, cum & ipse status Religiosus, & quæ in eo sunt omnia, in id maximè conspirare uideantur, ut imperio omni & potestate uoluntas propria exuatur, Dei uerò sacratissima uoluntas, in omnibus, ubique nullo repugnante dominetur: quòd quid aliud est quàm malorum omnium terriberrimum fontem obstruere, donorum uerò diuinorum, gloriæ, & uitæ, exundaturas catarrhactas aperire? annon uel hinc apertissimè uideamus, quantum nobis à statu Religioso

ligioso præsidij, omnium vitiorum originem auertendo, quantum etiam vtilitatis & felicitatis accedat, propius nos ad boni omnis principium ad-mouendo?

Hinc autem nemo est qui non clarissimè videat, quantopere nobis nostra est voluntas propria cauenda, detestanda, summaque & continua contentione subiuganda. Sed & alteram obseruato rationem quæ ad id acriter mouet: Ita est decernente sapientissima Dei prouidentia factus homo, vt ratione regi, ratione perfici debeat, & quoties à rationis imperio defleat, toties à naturæ suæ præstantia defleat: & quoniam non mente, atque ratione sola constat, sed corpore, sensu, variisque facultatibus præditus est, quæ magis appetitu & impetu quàm ratione ducuntur, suæque tamen, & subinde præualida vi pollent, cuiusque impulsione in partem alteram, non consulto, non expectato rationis imperio feruntur: inde (neque mirum) contingit, vt sensu vel cupiditate illectis, aut in id iritatis quod rationi verius iudicanti repugnat, quædam in ipso homine ciuilia & intestina bella consurgant, acriterque pugnetur, vt vel (quod turpissimum & belluinum est) cupiditati ac sensui victa ratio seruiat, vel (quod naturæ corruptelæ arduum fecit) se uero rectæ rationis freno, motus & impetus omnes coercantur. Cùm autem in hac pugna, totius hominis agatur salus, solerter videndum, vt ab illis maximè caueamus, quæ latiore ducerent ruinam, quæque si semel insolescunt, aut victoriæ relata gustu efferantur, neque cicurari, neque domari poterunt. quod ne fiat, constanter & fortiter, animoque peruigili, recidenda in illis est omnis ad euagandum libertas, curandumque, vt nusquam foras impunè, ne quidem ad res optimas, iniussæ, & ratione non præcedente, non eas emittente, procedant: quod si neglexeris, & iniussas idè pererrare siueris, quod nihil mali persecutæ fuerint, concessam libertatem, mox vt propriam vendicabunt, nulloque (quem sibi ponere nesciunt) boni vel mali limite obseruato, quacumque libuerit errabunt, cogerisque serò sequi, quas vltro improuidus emisisti, & non satis refranando roborasti. Sunt quidem in vnoquoque nostrum sensus & facultates variæ, quæ sunt à ratione cohibendæ: & quamquam nulli earum, libera est sui ipsius facultas concedenda, non est tamen pari in omnes, tamque vigili & se uero imperio necessariò vtendum. at duæ sunt quibus nihil vquam, ne quidem minimum est dandum, voluntas videlicet & imaginatio seu phantasia, quæ vtræque in pariendo, & rationi obsequendo ita continendæ sunt, vt nullam vquam imperandi dulcedinem degustare, cuiusque illecebrosa libidine inescari sinantur.